

[Ole Bjørn Kraft.]

litiske Tidsskrift „Geopolitik“ om „Geopolitische Übersee-Probleme des dänischen Staates“, i hvilken Forfatteren skriver:

„Nordmændene vil paa samme Maade“ — nemlig som de danske Koloniseringsbestræbelser — „ved Anlæg af Støttepunkter og Vejmeldingsstationer søge at skabe fuldbragte Kendsgerninger, der ved den senere endelige Regulering kan tjene til Begrundelse af deres Fordringer.“

At Nordmændene ogsaa propaganderer i Udlandet og søger at vinde Tilhængere af deres Synspunkt, fremgaar bl. a. af en Udtalelse, som den tyske retsmyndige i arktiske Spørgsmaal, Professor Wolgast har fremsat til det norske Blad „Aftenposten“. Han udtaler:

„Konflikten mellem Danmark og Norge er en Suverænitetskonflikt, og jeg mener, at Løsningen maa blive den, som Advokat Smedal har i sin sidste Bog, nemlig at de Dele af Østgrønland, som ikke befinder sig under nogen Stats varige og effektive Styre, er Ingenmandsland.“

At en eventuel Besiddelse med andre Ord vil afhænge af, som Advokat Smedal skriver, hvem der tager Landet mest effektivt i Besiddelse. Professoren oplyser i den Forbindelse, at han er blevet saa begejstret for den norske Advokats Skrift, at det er hans Hensigt at oversætte det til Tysk og offentliggøre det i en tysk videnskabelig Serie om offentlig Ret, saaledes at disse Synspunkter vil blive bragt til en videre europæisk Offentligheds Kendskab.

Men endnu tydeligere end de her citerede Udtalelser er nogle Betragtninger, som Advokat Smedal har fremsat i Anledning af Statsminister Staunings Udtalelser under hans Grønlandsrejse, og Udtalelser og Erklæringer, som er blevet fremsat under den nu afsluttede norske Valgkamp, hvorunder Grønlandsspørgsmaalet, naturligvis særlig i de nordlige Egne, har spillet en meget betydelig Rolle, og hvor Kandidaterne er blevet interPELLeret om deres Stilling til de norrøne Krav.

I „Stavangeren“ for 8. September siger Advokat Smedal saaledes:

„Hvis Statsminister Staunings Udtalelser om, at Danmark ikke vil anerkende andre Staters Højhedsret over Grønland, ogsaa tager Sigte paa de Dele af Landet, som er Ingenmandsland, er Udtalelsen for vidtrækkende. Disse Dele af Landet kan nemlig enhver Stat, som ikke har paataget sig særlig Forpligtelse overfor Danmark (altsaa til Eksempel Norge), lægge under sit Styre og sin Kon-

trol; derved erhverver vedkommende Stat Højhedsret over Landet, og denne Højhedsret er Danmark efter gældende Folketret forpligtet til at respektere.“

Og senere siger han:

„Og det Standpunkt, som blev hævdet fra norsk Side under Forhandlingerne mellem de to Stater i 1923—24, var det, at hvis Østgrønland skulde lægges under nogen Stats Højhedsret, tilsagde historiske og økonomiske Hensyn, at Landet blev norsk. Den Retningslinie, som her blev angivet for norsk grønlandsk Politik, er der mig bekendt ikke Tale om at fravige.“

Og da Statsministeren har fremsat en Udtalelse ved sin Hjemkomst fra Grønland, bliver ogsaa denne udførligt imødegaaet af den samme Forfatter. Hans Udtalelser slutter denne Gang med disse utvetydige Ord — dette Interview findes i „Tidens Tegn“ for 27. September i Aar —:

„Jeg minder til Slut om, at den ca. 300 km. lange Strækning fra Davysunds Østkyst til Wollastons Forlands Nordkyst er koloniseret af Nordmænd; efter den sidste Opgivelse, som jeg har fra en dansk Avis, er her bygget ca. 80 norske Huse. Det siger sig selv, at det i Principet er det rigtige, at denne Del af Østgrønland bliver norsk. Naar jeg udtaler dette, er det i fuld Overensstemmelse med den Opfattelse, som den norske Forhandlingsdelegation, hvis Chef var Statsminister Movinckel, udtalte i 1923—24.“

Disse Udtalelser taler jo et ganske utvetydigt Sprog. Hensigten kan man ikke være i Tvivl om og heller ikke, hvilke Midler man har til Hensigt at anvende for at naa det Maal, man har sat sig. Og at dette ikke alene er en enkeltstaaende Mands Synspunkt, fremgaar ikke blot af hans Henvisning til, at det er den almindelige norske Politik's Standpunkt, men ogsaa af forskellige Udtalelser og Begivenheder under den lige afsluttede Valgkamp. Jeg skal nøjes med at henvise til de Spørgsmaal, som det saakaldte Grønlandsnævni i Bergen sendte Stortingskandidaterne. Der var 3. Man spurgte, om de i den kommende Valgperiode som Stortingsmænd vilde arbejde for

1): at Grønland bliver aabnet for Samfærdsel og Samhandel i Lighed med andre Lande,

2): at støtte norske videnskabelige Ekspeditioner paa Grønland og

3): at fastholde Norges Ret til Landet og fremme alt det, som kan aabne Vej for Næringsliv for Norge i Grønland.